

Blood count 12 ต่อลบ.มม., Lymphocyte 100% น้ำตาล = 60 mg%, Protein 112 mg% CBC: WBC 6,150 cell/mm³ RBC Many, Neutrophil = 66.6 %, Lymphocyte = 26.7 %, Monocyte = 5.7 %, Eosinophil = 0.8 % ผลน้ำตาลในเลือด = 120 mg% CT Scan ผิดปกติ Bilateral gyriform contrast enhancement is suspected encephalitis ขณะนี้ผู้ป่วยยังนอนพักรักษาในโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยนาทได้ดำเนินการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่แล้ว

3. โรคมาลาเรีย ผู้ป่วยชายชาวพม่า อายุ 15 ปี เดินทางจากประเทศพม่าเข้ามาในประเทศไทยผ่านทางจังหวัดเชียงใหม่ เริ่มป่วยวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 ด้วยอาการไข้ วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 มีไข้สูงขึ้น ถูกส่งตัวจากจังหวัดเชียงใหม่เพื่อพบญาติที่ตลาดสี่มุมเมือง จังหวัดปทุมธานี วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 เข้ารับการรักษาที่คลินิกเอกชน แพทย์วินิจฉัยมาลาเรีย อาการไม่ดีขึ้น มีไข้สูง ไม่รู้สึกตัว วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ แพทย์วินิจฉัย Cerebral malaria จะเลือดตรวจผลพบเชื้อ *P.falciparum* ผู้ป่วยมีอาการตับม้ามโต ปัสสาวะเข้ม เสียชีวิตวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินการเฝ้าระวังและควบคุมโรคในพื้นที่ตลาดสี่มุมเมืองโดยพ่นหมอกควันกำจัดยุง ค้นหาผู้ป่วย พบผู้ป่วยชาวพม่า 2 ราย จะเลือดตรวจผลพบเชื้อ *P.falciparum* ทั้งสองราย ส่งเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลปทุมธานี อาการดีขึ้นออกจากโรงพยาบาล ขณะนี้ยังไม่พบผู้ป่วยรายใหม่

การบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี 2548 ระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ปี 2548

สถานการณ์โรค/ภัยที่สำคัญ

วิเคราะห์ข้อมูลโดย: ศิริวรรณ สันติเจริญกุล
สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
✉ pooltave@health.moph.go.th

สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รวบรวมข้อมูลผู้บาดเจ็บรุนแรงจากระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติในช่วงเทศกาลสงกรานต์ โดยเก็บข้อมูลผู้บาดเจ็บรุนแรง (รับไว้สังเกตอาการ/รับไว้รักษา และตาย) ที่มารับบริการ ณ ห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาล ในระหว่างวันที่ 8 - 17 เมษายน พ.ศ. 2548 จากการรายงานของโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังฯ 39 แห่ง พบว่า เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งในช่วงเทศกาลสงกรานต์ คิดเป็นร้อยละ 12.8 ของทุกกลุ่มอายุ (ตารางที่ 1) จังหวัดที่มีสัดส่วนเด็กบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งมากที่สุด คือ ชัยภูมิ ร้อยละ 25.3 รองลงมา คือ อุทัยธานี, ยะลา และ สุราษฎร์ธานี ร้อยละ 23.7, 22.6 และ 22.5 ตามลำดับ (ตารางที่ 2) พบว่า ร้อยละ 65.2 เป็นเพศชาย

ตารางที่ 1 จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี 2548

วันที่มาโรงพยาบาล เมษายน พ.ศ. 2548	ทุกกลุ่มอายุ (คน)	อายุ<15 ปี (คน)	ร้อยละของทุกกลุ่มอายุ	จำนวนเด็ก อายุ<15 ปี บาดเจ็บจาก อุบัติเหตุขนส่งรถจักรยานยนต์	
				จับขี่/โดยสาร	จับขี่
8	287	47	16.4	23	12
9	295	32	10.8	16	5
10	337	34	10.1	18	6
11	335	35	10.4	16	8
12	385	37	9.6	21	14
13	702	90	12.8	44	21
14	510	63	12.4	24	13
15	446	75	16.8	39	15
16	281	42	14.9	17	12
17	223	30	13.5	12	10
รวม	3,801	485	12.8	230	116

แหล่งข้อมูล: จาก 39 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ปี 2548

จำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรง

ประมาณการจากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ 39 แห่ง พบว่า เด็กบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี 2548 ทั้งประเทศ จำนวน 945 คน (ในจำนวนนี้ ตาย 16 คน) เฉลี่ยบาดเจ็บรุนแรง วันละ 95 คน

ตารางที่ 2 จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี บาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งและพฤติกรรมเสี่ยง (วันที่ 8 – 17 เมษายน พ.ศ. 2548)

โรงพยาบาลเครือข่ายฯ	จำนวนอุบัติเหตุขนส่ง* % เด็กอายุ<15 ปีจากทุกอายุ**	% เด็กเป็นผู้ขับขี่จักรยานยนต์***	% ไม่สวมหมวกนิรภัย****	
กรุงเทพฯ (เลิศสิน และ นพรัตน์ฯ)	3	12.0	0.0	75.0
สมุทรปราการ	8	16.0	25.0	100.0
นนทบุรี(พระนั่งเกล้า)	6	20.7	16.7	100.0
พระนครศรีอยุธยา	11	13.8	9.1	100.0
ชัยนาท	4	16.0	25.0	100.0
สระบุรี	19	18.4	26.3	85.7
ชลบุรี	11	9.2	45.5	87.5
ระยอง	10	9.8	30.0	83.3
จันทบุรี(พระปกเกล้า)	8	7.2	25.0	100.0
ฉะเชิงเทรา	12	13.6	25.0	100.0
ปราจีนบุรี(เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์)	10	11.5	20.0	100.0
นครราชสีมา	22	10.9	22.7	81.8
บุรีรัมย์	17	15.2	29.4	100.0
สุรินทร์	17	15.7	23.5	100.0
ศรีสะเกษ	2	6.3	0.0	0.0
อุบลราชธานี(สรรพสิทธิประสงค์)	20	6.5	0.0	0.0
ชัยภูมิ	22	25.3	45.5	100.0
ขอนแก่น	22	13.2	27.3	100.0
อุดรธานี	22	10.8	22.7	100.0
เลย	3	4.0	0.0	100.0
เชียงใหม่(นครพิงค์)	11	12.8	27.3	100.0
ลำปาง	13	10.2	30.8	100.0
อุตรดิตถ์	7	8.3	42.9	100.0
เชียงราย(เชียงรายประชานุเคราะห์)	14	8.3	28.6	100.0
นครสวรรค์(สวรรค์ประชารักษ์)	23	16.3	21.7	100.0
อุทัยธานี	14	23.7	28.6	71.4
พิจิตรโลก(พุทธชินราช)	14	14.6	7.1	100.0
เพชรบูรณ์	13	16.9	23.1	100.0
ราชบุรี	16	18.0	6.3	100.0
นครปฐม	16	14.2	12.5	100.0
เพชรบุรี	12	17.1	25.0	100.0
นครศรีธรรมราช	18	12.4	27.8	88.9
ภูเก็ต(วชิระภูเก็ต)	6	10.2	33.3	100.0
สุราษฎร์ธานี	23	22.5	39.1	88.2
หาดใหญ่ (สงขลา)	11	13.1	18.2	100.0
ตรัง	11	7.8	18.2	100.0
พัทลุง	7	9.6	0.0	100.0
ยะลา	7	22.6	28.6	100.0
รวม	485	12.8	23.9	94.7

หมายเหตุ: * จำนวนเด็กอายุ<15 ปี บาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งรายโรงพยาบาล

** จำนวนเด็กอายุ<15 ปี ที่บาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งคือจำนวนการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งทั้งหมดของแต่ละ โรงพยาบาล

*** จำนวนเด็กบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งที่เป็นผู้ขับขี่จักรยานยนต์ต่อเด็กบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งทั้งหมด

**** จำนวนเด็กบาดเจ็บจากการใช้รถจักรยานยนต์(ขี่ขี่+โดยสาร)ที่ไม่สวมหมวกนิรภัยต่อเด็กบาดเจ็บจากการใช้รถจักรยานยนต์ทั้งหมด(ที่สวม+ไม่สวมหมวกนิรภัย)

ประเภทของผู้บาดเจ็บ

- ☆ โดยสารพาหนะ ร้อยละ 46.3 (โดยสารรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 50.9, รถปิคอัพ/ตู้ ร้อยละ 25.4)
- ☆ ขับขี่พาหนะ ร้อยละ 30.2 (เป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 70.7, รถจักรยาน/สามล้อ ร้อยละ 28.7)
- ☆ คนเดินเท้า ร้อยละ 23.5 (ถูกรถจักรยานยนต์ชน ร้อยละ 59.6, รถปิคอัพ/ตู้ ร้อยละ 24.5)

กลไกการบาดเจ็บ

- ☆ การชนร้อยละ 54.2 (ถูกชนหรือชนกับรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 43.2, รถปิคอัพ/ตู้ ร้อยละ 25.1)
- ☆ ล้มเอง ร้อยละ 36.8
- ☆ ตกจากพาหนะ ร้อยละ 4.2 (ตกจากรถปิคอัพ/ตู้ ร้อยละ 70 ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นเด็กอายุ 2 – 10 ปี)

เวลาเกิดเหตุ

- ☆ ส่วนใหญ่เกิดเหตุในช่วงเวลากลางวัน เวลา 16 – 17 น. ร้อยละ 19.7 รองลงมา คือ เวลา 11 – 12 น. ร้อยละ 16.5

พฤติกรรมเสี่ยง (ตารางที่ 2)

- ☆ สัดส่วนเด็กเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 23.9 (จำนวนผู้บาดเจ็บที่เป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์/จำนวนบาดเจ็บจากอุบัติเหตุชนทั้งหมด) จังหวัดชลบุรีและชัยภูมิ มีสัดส่วนเด็กเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ สูงที่สุด ร้อยละ 45.5 รองลงมา คือ อุตรดิตถ์ ร้อยละ 42.9 และ ลำดับ 3 คือ สุราษฎร์ธานี ร้อยละ 39.1 ซึ่งในกลุ่มผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์นี้ ส่วนใหญ่มักจะล้มเอง ร้อยละ 53.4 และ ร้อยละ 46.6 เกิดจากการชน (ส่วนใหญ่ถูกชนหรือชนกับรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 33.3 และ ชนกับรถปิคอัพ ร้อยละ 27.8)
- ☆ ไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 94.7 จังหวัดเกือบทุกจังหวัดไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 100
- ☆ ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 8.3 (อายุ 13 – 14 ปี) จังหวัดที่มีเด็กเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนบาดเจ็บ คือ ขอนแก่น, ชลบุรี, ระยอง, ปราจีนบุรี, สุรินทร์, อุตรดิตถ์, อุทัยธานี และ เพชรบูรณ์

สรุป

- ☆ รถจักรยานยนต์ เป็นพาหนะที่มีสัดส่วนสูงสุดในทุกประเภทของผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุชนส่ง เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ยังคงขับขี่รถจักรยานยนต์และไม่สวมหมวกนิรภัย ที่สำคัญสัดส่วนผู้บาดเจ็บที่เป็นคนเดินเท้าสูงเป็น 2 เท่าของช่วงเวลาอื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้ความรู้กับประชาชนโดยเฉพาะผู้ปกครองให้ทราบข้อมูลความเสี่ยงของการใช้รถจักรยานยนต์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. เพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังในเรื่อง
 - 2.1 ใบอนุญาตขับขี่ ซึ่งเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี กฎหมายยังไม่อนุญาตให้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่มีกำลังเครื่องยนต์สูงกว่า 50 ซีซี โดยเฉพาะจังหวัด ชลบุรี อุตรดิตถ์ และสุราษฎร์ธานี ควรมีการเข้มงวดเป็นพิเศษ
 - 2.2 การสวมหมวกนิรภัย ควรเข้มงวดทุกจังหวัด เนื่องจากอัตราการสวมหมวกนิรภัยค่อนข้างต่ำ
 - 2.3 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันออก ควรเข้มงวดการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งผู้จำหน่ายสุราและเด็กที่ดื่มสุรา ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมวด 2 มาตรา 26 “ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการต่อไปนี้ จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุรากับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี” และหากเมาสุราแล้วขับรถจะมีโทษจำคุก 3 เดือน หรือ ปรับตั้งแต่ 2,000 – 10,000 บาท หรือทั้งจำและปรับ (พรบ.ฉบับแก้ไข ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 160)
